

Source Sheet -

Parashat Chayei Sarah: The Purchase of the Meorat HaMachpelah

אבן עזרא בראשית כג:

ודקדוק וישתחו. בספר היסוד. והאומרים כי השתחויתו היתה לשם לא אמרו כלום כי הכתוב אמר שהשתחוה לבני חת. והשתחויה שישוח ראשו וזה משפט הנותן שבח לאחר וגם משה השתחוה לחותנו:

מלכים א כא

וַיֵּדְבֶר אֶחָאֵב אֶל נָבוֹת לֵאמֹר תִּנֶּה לִּי אֶת כַּרְמֶךָ וִיְהִי לִי לְגֶן זָרֶק כִּי הוּא קָרוֹב אֶצְלִי בְּתֵתִי וְאֶתְנָה לָּךְ תַּחֲתָיו כָּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֶתְנָה לָּךְ כֶּסֶף מְחִיר זֶה:

רשב"ם בראשית כג:

נשיא אלהים. ולא גר ותושב ואין אתה צריך לקנות: ובמבחר קברינו. במקום שקוברין שרי הארץ והרי לך קבר מזומן:

רשב"ם בראשית כג: ד

גר ותושב אנכי. מארץ נכריה באתי לגור כאן ונתישבתי עמכם לכן אין לי מקום קברות אבות הנה:

רשב"ם בראשית כג: ד

תנו לי אחוזת קבר. הניחו לי לקנות קרקע כאן ותתנו אתם יושבי העיר להניח לקבור בה מתי ממשפחתי כי אחוזת קבר אין יכול להיות אלא ברצון כל בני העיר וכך מוכיח לפנינו כשנתן אברהם הכסף לעפרון ויקם לאברהם למקנה אח"כ קבר אברהם וקם לו לאחוזת קבר מאת כל בני חת:

רמב"ן בראשית כג: ד

"תנו", חשבו שבקש אותה מהם במתנה, וענו אותו אינך נחשב בעינינו כגר ותושב, אבל אתה מלך, המליכך האלהים עלינו ואנחנו ואדמתנו עבדים לך, תקח כל בית הקברות שתחפוץ בו וקבור מתוך שם, ויהיה לך לאחוזת קבר לעולם, כי איש ממנו לא ימנעהו ממך:

רש"י בראשית כג: ט

בכסף מלא. אשלם כל שוויה וכן דוד אמר לארונה (דה"א כא) בכסף מלא:

רמב"ן בראשית כג: ח

וטעם ופגעו לי. כי היה עפרון עשיר ונכבד, כאשר אמר ביני וביניך מה היא, ולא יהיה לו לכבוד למכור נחלת אבותיו, כענין נבות היזרעאלי (עיין מלכים א כא), על כן לא הלך אברהם אליו להרבות לו מחיר השדה, ובקש מאנשי העיר שיפגעו בעבורו דרך כבוד:

רש"י בראשית כג: ט

ועפרון ישב. כתיב חסר אותו היום מנוהו שוטר עליהם מפני חשיבותו של אברהם שהיה צריך לו עלה לגדולה:

רש"י בראשית כג: טז

וישקל אברהם לעפרון. (בכורות נ) חסר וי"ו לפי שאמר הרבה ואפילו מעט לא עשה (ב"מ פז) שנטל ממנו שקלים גדולים קנטרין שנאמר עובר לסוחר שמתקבלים בשקל בכל מקום ויש מקום ששקליהן גדולים שהן קנטרין צנטיאר"ש (צענטנער) בלע"ז:

ירמיה לב: ט

וְאֶקְנָה אֶת הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן דֹּדִי אֲשֶׁר בְּעֻנְתוֹת וְאֶשְׁקָלָהּ לוֹ אֶת הַכֶּסֶף שֶׁבַע שְׁקָלִים וְעֶשְׂרֵה הַכֶּסֶף:

רמב"ן בראשית כג: יא

וטעם לעיני בני עמי. לאמר הנה כל העם הנה, והם היודעים ועדים ואל תחוש לכפירה או לחזרה, וקבור מתוך שם מעתה כי שלך היא ולא אוכל לשוב. ואברהם לא עשה כן כי גם אחרי שפרע הכסף מלא החזיק תחלה בשדה ובמערה והקימם ברשותו לעיני בני העיר וכל באי שער העיר, הסוחרים והגרים הנמצאים שם, ואחר כן קבר אותה: